

MEŽA
ATTĪSTĪBAS
FONDS

ATSKAITE

PAR MEŽA ATTĪSTĪBAS FONDA FINANSĒTO PROJEKTU

PROJEKTA NOSAUKUMS:

**LATVIJAS KOKRŪPΝIECĪBAS UN MEŽA
ĪPAŠIEKU INTEREŠU PĀRSTĀVΝIECĪBA
EIROPĀ 2010. GADĀ.**

IZPILDĪTĀJS:

BIEDRĪBA „LATVIJAS KOKRŪPΝIECĪBAS
FEDERĀCIJA”

LAD Klienta reģ. nr.

04450124

Līguma Nr.:

081110/S89

IZPILDES LAIKS:

8.11.2010 – 01.12.2010

PROJEKTA VADĪTĀJS:

KRISTAPS KLAUSS

RĪGA
2010

SATURA RĀDĪTĀJS

KOPSAVILKUMS	3
EIROPAS KOKRŪPNIETĀBAS KONFEDERĀCIJA (CEI – BOIS).....	4
EIROPAS MEŽA ĪPAŠNIEKU KONFEDERĀCIJA (CEPF)	8
EIROPAS ZĀGMATERIĀLU RAŽOTĀJU ASOCIĀCIJĀ (EOS)	12

KOPSAVILKUMS

Biedrība „Latvijas Kokrūpniecības federācija” laika periodā no līdz 2010. gada 1. decembrim īstenoja Meža attīstības fonda (MAF) finansēto projektu „Latvijas Kokrūpniecības un meža īpašnieku interešu pārstāvniecība Eiropā 2010. gadā”. Projekts tika īstenots sadarbībā ar projekta partneriem – Meža īpašnieku biedrību un biedrību „Latvijas Kokmateriālu ražotāju un tirgotāju asociācija”.

Nemot vērā, ka visas projektā iesaistītās organizācijas ir arī starptautisko organizāciju biedri, projekta uzdevums bija nodrošināt Latvijas meža īpašnieku un kokrūpnieku interešu pārstāvniecību sekojošās organizācijās, nodrošinot biedru naudas samaksu:

1. Eiropas Kokrūpniecības konfederācijā (CEI – Bois) - the European Confederation of woodworking industries;
2. Eiropas meža īpašnieku konfederācijā (CEPF) - The Confederation of European Forest Owners;
3. Eiropas Zāgmateriālu ražotāju asociācijā (EOS) - The European Organization of the Sawmill Industry;

EIROPAS KOKRŪPNIECĪBAS KONFEDERĀCIJA (CEI – BOIS)

Risinātie jautājumi:

Nelegālās ciršanas regula (Due Diligence regulation) pieņēmusi Ministru padome

Šā gada 11. oktobrī Eiropas Konkurētspējas padome pieņēmusi nelegālās ciršanas regulu, kura akceptēta Eiropas Parlamentā jau šā gada 7. jūlijā. Jaunā regula nosaka, ka nelegāli iegūta koksne vai koksnes produkti, kas saražoti no nelegāli iegūtas koksnes ir aizliegti ES iekšējā tirgū, papildus tam, tiem uzņēmumiem, kuri ir koksnes „pirmpārdevēji” ES iekšējā tirgū nāksies piemērot „due diligence” caur sistēmu, kas ietver sevī 3 elementus, kas raksturīgi riska pārvaldībai: informācijas pieejamība, riska novērtējums un identificētā riska atvieglojums.

Par šo regulu nobalsoja 24 valstis, tai skaitā Latvija, Zviedrija, kā vienīgā valsts, kas balsoja pret, savu lēmumu pamatoja ar to, ka papildus administratīvais slogs, kas būs jāuzņemas regulas pieņemšanas rezultātā nav proporcionāls tām cik šī regula varēs ierobežot nelegālu mežistrādi pasaulei. Tāpat Zviedrija uzsvēra, ka regula nenosakāmi ietekmēs trešās pasaules valstis un var tādā veidā deformēt tirdzniecību. Čehijas un Portugāles delegāti atturējās no balsojuma.

Iepazīties ar regulu var šeit: <http://www.illegal-logging.info/index.php>

Atjaunojamās enerģijas avoti un biomasa

CEI-Bois tikšanās laikā septembrī tika izveidots CEI-Bois pozīcijas dokuments par atjaunojamās enerģijas un biomasa jautājumu, kas tika nosūtīts visiem biedriem. Šajā dokumentā uzsvērts, ka uz koksni, kā izejmateriālu arvien pieaug konkurence ne tikai kokrūpniecības nozares spēlētāju starpā, bet arī no enerģijas sektora, kas ir likumsakarīgs iznākums daudzu valstu politikai veicināt enerģijas ražošanu no atjaunojamiem resursiem. Līdz šim kokrūpniecības nozarei Eiropā ir ļoti pozitīvi rādītāji, taču koksnes, kā atjaunojamā energoresursa attīstība un popularizēšana atstāj iespaidu uz izejmateriāla piedāvājumu, tāpat arī kokrūpniecības nozares ienesīgumu.

CEi-Bois reprezentējot Eiropas kokrūpniecības nozari šajā dokumentā uzsver, ka varas institūcijām būtu jāveic nepieciešamie pasākumi, lai izvairītos no tā, lai koksnes kā atjaunojamās enerģijas avota popularizēšana negatīvi neietekmētu koksnes pieejamību kokrūpniecības nozarei.

Latvijai šajā jautājumā ir nedaudz savādāka pozīcija, jo enerģētikas sektors patērē Latvijas mežsaimniecības un kokrūpniecības blakusproduktus un mēs esam ieinteresēti šo produktu cenu pieaugumā. Tāpat mūsu skaidu plātnu ražotni vēl neapdraud izejmateriāla trūkums dēļ pārlieku lielā enerģijas sektora pieprasījuma. Tomēr mēs apzināmies, ka pārsubsidēts enerģijas sektors var radīt:

- Nepamatotas lietkoksnes cenu paaugstināšanas, tādejādi koksnes produktu padarot nekonkurētspējīgus salīdzinājumā ar substitūtiem;

- Lietkoksnes novirzīšanu enerģijas sektoram;
- Blakusproduktu piedāvājuma ierobežošanu citiem koksnes pievienotās vērtības kēdes spēlētājiem.

Lai to nepieļautu CEI-Bois aicina, lai valstu varas iestādes:

- Veikt darbības/aktivitātes, kas veicina ilgtspējīgas mežu un mežu plantāciju lietošanu Eiropas un pasaules līmenī, ar mērķi padarīt pieejamu arvien vairāk koksnes produktu ražošanai, kas nodrošina oglekļa uzkrāšanu, tāpat kā atjaunojamās enerģijas ražošanai. Šīm aktivitātēm vajadzētu ietvert atbalstu arī efektīvai koksnes atlieku ieguvei, ātraudzīgu mežaudžu un biomasas enerģijas audžu izveidei, efektīvu logistikas sistēmu izveidei biomasas transportēšanai un izplatīšanai un atbalstu programmām, kas iecerētas, lai ekonomiski un ilgtspējīgi izmantotu joprojām neizmantoto biomasas potenciālu;
- Veicināt koksnes blakusproduktu un koksnes atlieku pārstrādi, atbalstot savākšanas, šķirošanas un tīrīšanas tehnoloģijas un uzlabot saistošo likumdošanu un izpēti;
- Atzīt koksnes produktu ekoloģiskās efektivitātes priekšrocības salīdzinājumā ar citiem materiāliem un koksnes produktu izcilās atjaunošanas un pārstrādes īpašības ar minimālas enerģijas patēriņu;
- Nodrošināt, lai subsīdijas iekārtām enerģijas ražošanai no koksnes biomasas nenovestu pie izejmateriālu tirgus izkroplošanas;
- Respektēt koksnes un koksnes produktu pievienotās vērtības kēdi. Lai to sasniegtu, ir ļoti svarīgi, lai pirms lēmumu pieņemšanas, kas saistīti ar koksnes daudzuma palielināšanu enerģijas ražošanā, kokrūpniecības nozares pārstāvji tiktu piesaistīti kā kompetenti partneri. Tas nodrošinās optimālu koksnes mobilizāciju, nesmot vērā reģionālo situāciju.

Būvniecības produktu regula

Būvniecības produktu regula ir nodota otrajam lasījumam Eiropas Parlamentam, pēc izskatīšanas Eiropas Padomes Konkurētspējas, iekšējā tirgus, rūpniecības un izpētes darba grupā. Šobrīd notiek CEI-Bois biedru viedokļu apkopošana par iespējamajām izmaiņām regulas tekstā.

Francijas dekrēts par produktu emisijām

Joprojām notiek diskusijas šī (draft decree and order relating to the labeling of construction and decoration products with volatile pollutant emissions) jautājuma sakarā. Kokrūpnieki ir galvenokārt uztraukti, ka Francijas sagatavotais dekrēts ir drauds nozarei, kas izveidotu tehniskas barjeras produktu tirdzniecībai un kropļotu iekšējo tirgu. CEI-Bois ir vērsies pie Eiropas Komisijas ar lūgumu noraidīt šī dekrēta ieviešanu.

Eco-labeling

Joprojām notiek diskusijas pie šī jautājuma, progress šobrīd vēl nav panākts

Zaļais publiskais iepirkums

CEI-Bois darbojas darba grupā, kura šobrīd strādā pie gala ziņojuma, kas vēlāk tiks iesniegts Standing Forestry Committee, kurā iekļauti arī CEI-Bois biedru izteiktie priekšlikumi.

Zaļā būvniecība

CEI-Bois darbs pie „zaļās būvniecības” iniciatīvas tiek pamanīts ne tikai Eiropā, bet arī Z-Amerikā, un šā gada laikā interesi izrādījuši gan ASV gan Kanādas kokrūpniecības nozares, tāpat šī iniciatīva guvusi plašu atbalstu arī UNECE starptautiskajā koksnes komitejā.

Izejmateriālu politika

CEI-Bois ir iesaistījies publiskā konsultācijā par koksnes izejmateriālu un izveidota sekojoša pozīcija:

Tirdzniecība:

- Eiropas Savienībai būtu jāuzsāk debates Pasaules Tirdzniecības organizācijas līmenī par izejmateriālu eksporta ierobežojumiem ar mērķi precizēt jau esošos noteikumus un dotu iespēju priekšlikumiem par iespējamām izmaiņām, kur tādas nepieciešamas, lai radītu zināmu disciplīnu;
- ES būtu jāiestājas par PTO noteikumu stiprināšanu jautājumos, kas skar slēptas subsīdijas, kā, piemēram, pieeja finansējumam pēc „netirgus” principa;
- Pieejai izejmateriāliem vajadzētu tikt uzskatīti par pašaprotamu nosacījumu visos ES divpusējos un reģionālajos līgumos ar trešajām valstīm.

Iekšējās ES likumdošanas uzlabošana

Šobrīd klimata pārmaiņu politikas ES un nacionālajā līmenī šobrīd fokusējas uz atjaunojamās enerģijas avotiem, konkrēti koksni un koksnes biomasu. Šo politiku attīstībai ir tieša ietekme uz izejmateriālu piedāvājumu tirgū, kas dažos gadījumos ir pat drauds kokrūpniecības nozarei. Tāpēc CEI-Bois kategoriski iestājas par to, lai konkrēti koksnes sortimenti pirmkārt tiktu lietoti koksnes produktu ražošanai, kas pēc tam var tikt atjaunoti vai pārstrādāti atjaunojamā energijā. Šai pieejai ir papildus priekšrocība, ogleklis tiek uzkrāts ilgāku laiku, tādā veidā dodot ieguldījumu CO₂ emisiju samazināšanā ilgākā laika periodā. Tāpēc, lai veicinātu pieejamo koksnes resursu mobilizēšanu ES līmenī ir jānovērš administratīvie un juridiskie šķēršļi.

Resursu efektivitāte un pārstrāde

Kokrūpnieki nemitīgi strādā pie tā, lai uzlabotu resursu izmantošanas efektivitāti un panāktu visoptimālāko koksnes izmantošanu produktu ražošanā. Ir ļoti svarīgi, lai koksnes piedāvājums nozarei ir „nodrošināts” un lai ES politika šajā jautājumā būtu

vienmēr aktuālā, pretējā gadījumā bez atbilstoša koksnes piedāvājuma varētu sarukt nozares devums ES zaļajai ekonomikai. Šajā kontekstā ES ir jāveicina koksnes blakus produktu un koksnes atlicku pārstrāde atbalstot pētniecību un uzlabojot ES regulas par koksnes atlikumiem.

ES un Malaizijas brīvās tirdzniecības līgums

Šā gada septembrī ES dalībvalstis ir devušas zaļo gaismu sarunu uzsākšanai par iespējamo brīvās tirdzniecības līgumu ar Malaiziju. Ierosinājums šim iespējamajam līgumam nāca tieši no Malaizijas puses. Šobrīd Eiropas Komisijas DG Trade ir izveidojusi aptauju, lai iegūtu sabiedrības viedokli. Aptauja atrodama šeit: <http://trade.ec.europa.eu/consultations/index.cfm>

Aptauja galvenokārt skar specifiskus, Malaizijas tirgum raksturīgus jautājumus, kas varēstu ietekmēt ES ieinteresētās puses. CEI-Bois ir uzaicināts uz tikšanos ar DG Trade, lai apspriestu konkrētus jautājumus, kas skar tieši kokrūpniecības nozari. Šobrīd notiek CEI-Bois biedru viedokļu apkopošana šajā jautājumā.

Tirdzniecības barjeru apmaiņa

CEI-Bois ir saņēmis informāciju no vairākiem Eiropas ražotājiem par tirdzniecības barjerām trešo valstu tirgos, Eiropas Komisijas DG Trade ir mutiski devis solījumu palīdzēt šo jautājumu risināšanā. Šobrīd notiek CEI-Bois biedru viedokļu apkopošana šajā jautājumā.

EIROPAS MEŽA ĪPAŠNIEKU KONFEDERĀCIJA (CEPF)

Meža īpašnieku pozīcija par Kopējo lauksaimniecības politiku pēc 2013. gada.

Eiropas meža īpašnieki, atzītot lauksaimniecības nozīmīgumu Kopējā lauksaimniecības politikā (KLP), vienlaicīgi uzsver lauku attīstības lielo nozīmīgumu tajā, kas ietver arī mežsaimniecības jautājumus. Nemot vērā tās ietekmi uz ekonomisko, ekoloģisko un sociālo attīstību, KLP ir jāsaglabā vadošās politikas statuss Eiropas Savienībā. Turpmāk Eiropai ir nepieciešams inovatīvs un apzināti virzīts lauksaimniecības sektors un tās vadošā politika ir jāreformē.

Jaunajai KLP Lauku attīstības politikai ir skaidri jāvirzās uz to, lai veicinātu attīstību lauku apvidos un vairotu pasākumus, kas neaprobežojas galvenokārt tikai ar vienreizējiem maksājumiem par lauksaimniecību. Lielāks pasākumu skaits un lielāks laukos dzīvojošu cilvēku skaits ir divi mērķi, kas jāizstrādā un jāatbalsta ar konkrētiem pasākumiem jaunajos Lauku attīstības dokumentos.

Mežsaimnieciskajiem pasākumiem jābūt definētiem kā atsevišķiem pasākumiem un visos gadījumos nodalītiem no lauksaimnieciskajiem pasākumiem. Tajos ir jāņem vērā ilgais mežsaimnieciskās ražošanas cikls, taču nekroplojot konkurenci un tirgus nosacījumus. Tādējādi KLP atzītu mežsaimniecības lielo devumu lauku attīstībā un integrētu to lauksaimnieciskās ražošanas sektorā kā atsevišķu politiku.

Uzlabots atbalsts meža īpašnieku kooperācijai

Dzīvošanai lauku apvidos jābūt finansiāli dzīvotspējīgai un praktiski iespējamai. Lai to sasniegtu, no mežiem ir jāmobilizē vairāk koksnes resursu, ko var panākt caur brīvprātīgu meža īpašnieku kooperāciju. Jaunajā KLP un Lauku attīstības politikā ir nepieciešams palielināts valsts finansējums un uzlaboti atbalsta pasākumi meža īpašnieku saimniecisku organizāciju izveidošanai un darbības uzsākšanai. Līdzfinansējums konsultāciju pakalpojumiem ir bijis zināmā mērā veiksmīgs pasākums, bet vēl joprojām ir lielas iespējas uzlabot atbalsta pasākumus meža īpašnieku kooperācijai. Lauku attīstības kapacitātes celšanas pasākumi ir devuši ieguldījumu meža īpašnieku zināšanu dažādošanā. Arī nākotnē ir nepieciešams izmantot KLP finansējumu brīvprātīgai apmācībai. Turklat ir svarīgi, ka meža īpašnieki tiek atzīti kā personas, kas nodarbojas ar uzņēmējdarbību kā „privātais uzņēmējs”, tādējādi saglabājot iespēju pretendēt uz finansējumu kā Mazais un vidējais uzņēmējs (SMsE).

CEPF politikas mērķis šajā jautājumā definēts šādi:

Jaunajā regulā jāparedz uzlabotas finansējuma iespējas meža īpašnieku asociācijām un citām meža īpašnieku grupām ar SMsE (MVK) statusu, kā arī meža īpašnieku apmācības dažādos veidos.

Klimata izmaiņu mazināšana un atjaunojamā enerģija

Mežsaimnieciskie pasākumi, kas vērsti uz klimata izmaiņu mazināšanu, var tikt realizēti vairākos veidos un tie varētu būt finansēti no Lauku attīstības atbalsta pasākumiem. Citu starpā šie pasākumi iekļauj 1) paplašinot esošos oglekļa piesaistītājus caur ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu, 2) radot jaunus oglekļa piesaistītājus paplašinot apmežotās platības, 3) aizstājot fosilos kurināmos ar koksnes kurināmo, 4) stimulēt koksnes izmantošanu vietējos kokapstrādes uzņēmumos, tādējādi aizstājot neatjaunojamās energijas intensīvos materiālus. Jaunajā KLP ir nepieciešami konkrēti atbalsta pasākumi, lai risinātu klimata izmaiņu mazināšanas jautājumu ar ilgtspējīgas meža apsaimniekošanas un biomasas kā atjaunojama energijas avota izmantošanas palīdzību.

CEPF politikas mērķis šajā jautājumā definēts šādi:

Konkrētiem atbalsta pasākumiem jaunajā regulā jārisina klimata izmaiņu mazināšanas jautājums caur ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu un biomasas kā atjaunojama energijas avota izmantošanu.

Ūdens saimniecība

Ne tikai saldūdens un mitrzemju atjaunošanai, bet arī aktīvai gruntsūdeņu apsaimniekošanai ir jābūt politikas mērķim. Ūdens un tā ekosistēmu pakalpojumu kvalitāte un kvantitāte ir saistīti ar zemes izmantošanas veidu un augsnēs virskārtas pārklājumu. Nenemot vērā, ka mežs un jo īpaši ilgtspējīga meža apsaimniekošana pozitīvi ietekmē ūdens kvalitāti, ūdenī mītošām un mitrzemju dzīivotnēm, kā arī palīdz novērst plūdus un zemes nogruvumus, shēma „maksājumi par vides pakalpojumiem” tiek piemērota ar ūdeni saistītās regulās.

CEPF politikas mērķis šajā jautājumā definēts šādi:

Ieviest finansējumu Lauku attīstības shēmā meža īpašniekiem par aktīvu ieguldījumu ūdens saimniecībā izmantojot maksājumus par vides pakalpojumiem.

Bioloģiskā daudzveidība

Esošās regulas par atbalstu lauku attīstībai dod iespējas nacionālajām valdībām atbalstīt meža īpašiekus vides pakalpojumu sniegšanas gadījumos, t.sk., par bioloģiskās daudzveidībās pasākumiem. Lielākās grūtības regulas sakarā ir ar to, ka tā balstās uz kompensācijām. Ir nepieciešama jauna piecja, kas paredz paralēlu alternatīvu adekvātam plānotam ienākumam no meža apsaimniekošanas. Tādējādi ES un KLP apstiprinās dabas un vides pakalpojumu kā uzticamu produktu, ar ko meža īpašnieki un lauksaimnieki var rēķināties plānojot savas darbības.

CEPF politikas mērķis šajā jautājumā definēts šādi:

Palielināt finansējuma apjomu NATURA2000 maksājumiem, agro- un meža vides maksājumiem, pirmreizējai apmežošanai, mežsaimnieciskā potenciāla atjaunošanai,

īpaši gadījumos, ja tas palielina bioloģisko daudzveidību. Turklāt, ir jāizstrādā jauni pasākumi maksājumiem par vides pakalpojumiem attiecībā uz bioloģisko daudzveidību.

Nepieciešama uzlabota atbalsta pasākumu administrēšana

Izvērtējot pieredzi ar esošajām KLP un Lauku attīstības programmām, ir uzskatāmi redzams, ka ir nepieciešama daudz efektīvāka programmu administrēšana, lai paceltu šīs programmas daudz augstākā īstenošanas un efektivitātes līmenī. Daudzās dalībvalstīs šo programmu administrēšanā ir iesaistītas vairākas valsts iestādes, kas kā rezultātā tiek radītas pārlieku sarežģītas procedūras, kas samazina īstenoto pasākumu skaitu. Pārlieku sarežģītās procedūras un administratīvās prasības ierobežo publiskās administrācijas efektivitāti un rada caurskatāmības trūkumu, kā arī papildus administratīvo slogu meža īpašniekiem. Nemot vērā līdzšinējo pieredzi ar šīm programmām, to īstenošanai jābūt vienkāršākai un valstīm jāgarantē pilnveidota to realizācijas izstrāde.

CEPF politikas mērķis šajā jautājumā definēts šādi:

Nacionālā līmenī jāgarantē mazāk birokrātisku prasību noteikšana lauku attīstības programmas pasākumu izstrāde.

Meža īpašnieku biedrības viedoklis par atbalsta pasākumiem

Nemot vērā gan pozitīvo, gan mazāk pozitīvo pieredzi atbalsta pasākumu īstenošanā šajā plānošanas periodā, Meža īpašnieku biedrība ir izvērtējusi un definējusi vēlamos atbalsta pasākumus prioritārā kārtībā.

1. Meža ekonomiskās vērtības palielināšana nemot vērā šādus nosacījumus

- turpināt atbalstu jaunaudžu kopšanai un neproduktīvu audžu nomaiņai (arī baltalksni atzīstot kā neproduktīvu);
- apmaksāt arī paša darbu;
- atbalstam nenoteikt platības ierobežojumus;
- atbalsta intensitāte 95%.

2. Atbalsts meža infrastruktūras uzturēšanai un attīstīšanai nemot vērā šādus nosacījumus:

- atbalstīt jaunu meža ceļu būvi;
- atbalstīt jaunu meliorācijas sistēmu izveidi;
- atbalstīt meliorācijas sistēmu uzturēšanu;
- atbalstīt vienkāršotu būvniecību (caurteku maiņa);
- atbalsta intensitātei jābūt 100%.

3. Atbalstīt meža apsaimniekošanas plānu izstrādi.

4. Atbalsts meža funkciju atjaunošanai pēc dabas katastrofām, ugunsgrēkiem, biotisku faktoru nelabvēlīgās ietekmes.

5. Atbalsts lauksaimniecībā neizmantotās zemes apmežošanai ņemot vērā šādus nosacījumus:

- kā ierobežojošu faktoru noteikt augsnes auglību;
- īpaši atbalstīt dažādu mistrojumu veidu izvēli, arī lapu koku mistrojumus;
- atbalstīt gan plantāciju, gan mežaudžu izveidi;
- atbalstīt dabiski izveidojušos meža ekosistēmu papildināšanu.

6. Atbalstīt meža īpašnieku kooperāciju izvirzot kritērijus, kas meža īpašnieku kooperatīviem (saimnieciskajām apvienībām) jāsasniedz (biedru skaits, platība).

Meža īpašnieku biedrība ir iepazīstinājusi CEPF ar šīm savām definētajām prioritātēm.

CEPF viedoklis par Zaļo grāmatu par meža aizsardzību un informāciju

Zaļās grāmatas mērķis ir uzsākt ES mēroga diskusiju par to, vai un kā ES politikai vajadzētu paplašināties, lai sagatavotu mežus klimata izmaiņām. Lai gan meža nozares iesaistīšanās šīs iniciatīvas izstrādē vēl nav uzsākusies, šis dokuments nešaubīgi ir uzsācis jaunu politisku gājienu ES meža politikā.

Zaļā grāmata par iespējamām ES pieejām meža aizsardzībai un informācijai ir solis uz priekšu pareizajā virzienā, lai integrētu ilgtspējīgu meža apsaimniekošanu citos ES normatīvos aktos un procesos. Lai gan meža politikas kompetence tiek īstenota nacionālo valstu līmenī, virkne svarīgu ES lēmumu būtiski ietekmē mežsaimniecību. Meža nozarei jāgūst spēcīgāka politiskā atzīšana un integritāte ES.

CEPF atbalsta Eiropas Komisiju tās mērķos attiecībā uz meža aizsardzību. Organizācija atbalsta vēlmi saglabāt veselīgus un vitālus mežus, jo tie ir pamatā bioloģiskās daudzveidības, oglekļa piesaistes un ražojošās kapacitātes integritātei, no kā ir atkarīga meža īpašnieka iztika.

Meža īpašniekiem ir ilgstošas saistības ilgtspējīgā meža apsaimniekošanā, lai nodrošinātu ekonomisko, ekoloģisko un sociālo mērķu līdzsvaru. Ir skaidrs, ka turpmākais darbs pie Zaļās Grāmatas nevar notikt bez to cilvēku līdzdalības, kas ir tieši saistīti ar mežu.

EIROPAS ZĀGMATERIĀLU RAŽOTĀJU ASOCIĀCIJĀ (EOS)

Arī šogad EOS izveidojusi zāgētavu sektora rokasgrāmatu, kurā apkopota informācija par visām dalībvalstīm. Kā jau katru gadu, arī šogad rokasgrāmata iekļauj sevī informāciju gan par zāgētavu sektorū, gan katru dalībvalsti atsevišķi. Arī Latvijas Kokmateriālu ražotāju un tirgotāju asociācija piedalās šīs rokasgrāmatas sagatavošanā un informācijas apkopošanā. Rokasgrāmatā sagatavots atsevišķs pētījums par skujkoku tirgu un lapkoku tirgu. Rokasgrāmata kalpo kā palīgs Eiropas zāgmateriālu tirgu izpētē Latvijas ražotajiem.

2010. gadā EOS izveidojusi sekojošas vadlīnijas:

- Stiprināt organizāciju piesaistot jaunus biedrus;
- Stiprināt reprezentāciju Eiropas līmenī;
- Veidot aktīvu kooperāciju ar EOS biedriem un trešajām pusēm;
- Aktīvi strādāt savu biedru labā;
- Starptautisks fokus un sadarbība.

Pirmā EOS prioritāte ir stiprināt organizācijas struktūru un pārstāvniecību, zāgētavu sektors ir 3. lielākais kokrūpniecības nozares apakšsektors aiz mēbeļu apakšsektora, taču apvieno tikai pagaidām 12 nacionālās organizācijas. Esošie biedri ir piekrituši, ka EOS veiks dažādas aktivitātes, lai piesaistītu jaunus biedrus. Tādā viedā EOS veicinās savu reprezentāciju un klūs par arvien pievilcīgāku diskusiju platformu informācijas apmaiņai, kā arī klūs par spēcīgāku partneri Eiropas institūcijām. Šīs vadlīnijas ietvaros paredzēts izveidot stipru finansiālu sistēmu, izveidot darbības plānu balstoties uz biedru interesēm, biedru tikšanos organizēšana u.c.

Otrā EOS prioritāte ir stiprināt savu reprezentāciju Eiropas līmenī, šīs vadlīnijas ietvaros paredzēts veidot kontaktus ar Eiropas Komisiju, ES parlamenta biedriem, ekonomiskās un sociālās komitejas pārstāvjiem. Šobrīd aktīva sadarbība notiek ar DG Enterprise and Industry, DG Agriculture un DG Environment. Tāpat par uzdevumu izvirzīts aktīva dalība EK Advisory Committees (Padomdevēju komitejas) iesaistot arī EOS biedrus šajās diskusijās konkrētu jautājumu risināšanā. Šobrīd notiek diskusijas par kāda EOS biedra izvirzīšanu dalības CEI-Bois darba grupās, kur daja no zāgētavu sektoram svarīgajiem jautājumiem tiek risināti. Tāpat svarīga ir sadarbība ar citu apakšsektoru pārstāvniecības organizācijām, lai veicinātu vēl spēcīgāku pārstāvniecību.

Trešā EOS prioritāte - Veidot aktīvu kooperāciju ar EOS biedriem un trešajām pusēm, šīs vadlīnijas ietvaros paredzēts stiprināt informācijas apmaiņu ar biedriem, kā arī Eiropas un starptautiskā līmenī, jaunas mājaslapas izstrāde, panākt aktīvāku biedru viedokļu izteikšanu oficiālajos EOS pozīcijas dokumentos, veidot sistēmu, kad katrs biedrs specializējas konkrētā jautājumā un virza šo jautājumu pārējiem biedriem, uzlabot EOS ikgadējo ziņojumu, iespējams iekļaut rakstus, kas aktuāli konkrētajā laika periodā vai situācijā; statistikas informācijas vākšana – pēc jaunās mājas lapas ieviešanas, statistikas datus plānots iegūt biežāk kā reizi gadā, attīstīt galveno

apmācības stratēģiju, kas kalpos kā atslēgas faktors veiksmīga zāgētavu sektora attīstībai.

Ceturtā prioritāte – aktīvi strādāt savu biedru labā.

Iekļautas šādas aktīvitātes:

- Nodrošināt drošu koksnes piegādi: atjaunojamās energijas un biomasas jautājumu risināšana;
- Koksnes un zāgētavu sektora ilgtspēja un konkurētspēja kopumā: Rīcības plāns, Zaļais publiskais iepirkums, koksnes sertifikācija;
- Tehniskie un standartizācijas jautājumi, kā, piemēram, CE markējums, kā arī CEN TC 124 par masīvkoksnī;
- Koksnes izcelsmes markēšana, kam vajadzētu novest pie Eiropā ražoto produktu atpazīstamības tirgū;
- Veicināt koksnes lietošanu, it īpaši būvniecības sektorā;
- Klimata pārmaiņas/ COP15 – koksnes produktu atpazīstamība, kā oglekļa noliktavas;
- Koksnes eksporta veicināšana, tirgus barjeru un tarifu mazināšana.

Piekta prioritāte – starptautisks fokuss un sadarbība.

Šīs vadlīnijas ietvaros jau tiek veiktas virkne darbību, tie strādāts pie jautājumiem kas skar izejmateriālu piegādes no trešajām valstīm, tirdzniecības barjeru nojaukšanas u.c. jautājumus.

Vēl 2010. gadā tika strādāts pie šādiem jautājumiem:

- Due diligence – Nelegālās ciršanas jautājums – sīkāks paskaidrojums CEI-Bois sadaļā, regula stāsies spēkā 2013 gadā.
- Izmaiņas būvniecības produktu regulā – jautājums nododt otrajam lasījumam EP, šobrīd ir dievas iespējas, vai nu EP to pieņems bez izmaiņām, vai arī visticamāk nāksies veikt izmaiņas regulas tekstā. Pirms balsojuma notiks tikšanās ar EP pārstāvjiem.
- Publikā konsultācija - Eiropas stratēģija dabas kapitāla aizsardzībai, bioloģiskās daudzveidības nodrošināšana līdz 2010. Gadam. DG Enterprise šo konsultāciju veic ar mērķi iegūt pēc iespējas vairāk viedokļu šajā jautājumā. Ar pilnu šīs konsultācijas aprakstu un iespējamiem stratēģijas variantiem var iepazīties EK mājas lapā.
- Izveidots algoritms zāgētavu un taras sektora „ekoloģiskās pēdas” aprēķināšanai, kas parāda ekoloģiskās priekšrocības koksnes produktu lietošanai salīdzinājumā ar citiem materiāliem.
- Aktivitāte „Building with wood”: viena no galvenajām ieplānotajām darbībām ir kopā ar citiem koksnes būvniecības sektorā iesaistītajiem – izveidot kompetences centru, lai atbalstītu koksnes lietošanu būvniecībā un lai atbalstītu šīs iniciatīvas attīstību Eiropas līmenī.
- Klimata pārmaiņas – koksnes produktu loma tajā